

Sigtet med ændringsforslaget er, forstår jeg, at tilvejebringe mulighed for, at også en forening, der er medlem af en anden forening og som sådan betaler kontingent til denne anden forening, skal kunne bestemme, at den anden forening ikke må anvende kontingentet til partipolitiske formål. SiD skal altså f.eks. kunne bestemme, at de eventuelle kontingenter, som betales til LO, for at tage det eksempel, ikke af LO må anvendes til partipolitiske formål.

Der kan siges flere ting hertil. Lad mig for det første slå fast, at hvis et medlem af SiD efter den gældende lov over for SiD tilkendegiver, at vedkommendes kontingent ikke må anvendes til partipolitiske formål, så gælder denne begrænsning, selv om SiD videregiver kontingentet til LO. I denne situation kan heller ikke LO altså anvende kontingentet til partipolitiske formål.

Denne retsopfattelse, som jeg ved flere lejligheder har tilkendegivet over for Folketinget, er en naturlig konsekvens af lovens princip om en individuel frameldeordning. Når man giver det enkelte medlem af en forening mulighed for at bestemme, at vedkommendes kontingent ikke må anvendes til partipolitiske formål, bør en sådan framelding naturligvis have retsvirkning, uanset om kontingentet anvendes af den pågældende forening selv eller det måtte blive videreformidlet til en anden forening.

På dette principielt væsentlige punkt er der altså ikke behov for en særlig lovgivning. Her slår lovens intentioner om beskyttelse af de enkelte medlemmer fuldt ud igennem.

SF ønsker som nævnt, at f.eks. et fagforbund eller en lokalforening – det kunne også være en afdeling af Dansk Arbejdsgiverforening – også selv skal kunne beslutte, at det kontingent, som den betaler til en anden forening, ikke må anvendes til partipolitiske formål.

Man skal her være opmærksom på, at når det efter den gældende lov alene er de enkelte medlemmer af en forening og ikke foreningerne som sådan, der har muligheden for at melde fra, så er det ikke nogen tilfældighed. I den folketingsbeslutning af 12. april 1988, som ligger til grund for loven, hedder det netop, at organisationerne skal drage omsorg for, at »de enkelte medlemmer har mulighed for at bestemme, at deres kontingent ikke må anvendes til partipolitiske formål«.

Under behandlingen af forslaget til den gældende lov var det da heller ikke fra nogen side fremme, at ordningen skulle udvides til også at omfatte foreninger som sådan, der betaler kontingent til andre foreninger. Tanken med loven

er jo, at der primært er behov for at beskytte det enkelte individs ønske om ikke at betale til politiske formål, som vedkommende ikke kan gå ind for.

Hvad der derimod skal gælde i forholdet mellem to foreninger, altså to juridiske personer, er i højere grad et spørgsmål, hvis løsning foreningerne må aftale sig frem til. Her er der jo ganske enkelt ikke det samme hensyn at tage til det enkelte menneskes politiske overbevisning.

Regeringen finder ikke, at forudsætningen om, at det er det enkelte individ, der skal beskyttes, som altså ligger til grund for både folketingsbeslutningen fra 1988 og den gældende lov, bør fraviges. På denne baggrund kan regeringen ikke støtte SF's forslag.

Venstres og Fremskridtspartiets beslutningsforslag vedrører et spørgsmål, som vi har haft lejlighed til at drøfte flere gange tidligere. Den gældende frameldeordning foreslås vendt om til en tilmeldeordning, således at en forening kun må anvende et kontingent til partipolitiske formål, såfremt det enkelte medlem udtrykkeligt har erklæret sig indforstået med det.

Det er som nævnt ikke et nyt spørgsmål, Venstre og Fremskridtspartiet her rejser. Sidste gang det var fremme var så sent som sidste forår dels i forbindelse med beslutningsforslag nr. B 102, dels i forbindelse med lovforslag nr. L 243 om åbne partiregnskaber, som jeg nævnte før. Der var som bekendt ikke flertal for forslaget.

Det er vigtigt at se de gældende regler i det rigtige perspektiv. Efter dansk ret er det klare udgangspunkt jo, at private foreninger kan bruge deres midler herunder kontingentindtægter til de lovlige formål, som de ønsker. Det er ikke noget, som lovgivningsmagten normalt blander sig i, og sådan skal det naturligvis også være. Det er så op til det enkelte medlem på foreningsdemokratisk vis at arbejde for en ændring af vedtægternes bestemmelse om, hvilke formål foreningen kan støtte.

På den baggrund er den gældende lov altså allerede udtryk for et indgreb i private foreningers dispositionsret. Man sikrer, at det enkelte medlem uden hensyn til de øvrige medlemmers holdning og til beslutninger, der træffes i de kompetente organer, kan forhindre, at vedkommendes kontingent anvendes til partipolitiske formål.

Hertil kommer, at den procedure, som den gældende lov etablerer, faktisk er meget imødekommende over for de medlemmer, der ønsker at sige fra. Foreningerne skal jo sende medlemmerne en fortrykt blanket, hvoraf det fremgår,